Ministerie van Financiën

TER BESPREKING
Aan
SG, pSG
Leden van de Bestuursraad

Eenheid Organisatie & Personeel

Directie Fiscaal Juridische Zaken

Inlichtingen
5.1.2e

Datum
12 oktober 2020

notitie

Fiscale integriteit

Aanleiding

In de BR van 9 maart 2020 is het onderwerp fiscale integriteit besproken. Naar aanleiding van deze bespreking zijn er in samenspraak met bonden en medezeggenschap uitgangspunten geformuleerd en enkele concrete maatregelen aangekondigd. De aangekondigde maatregelen zijn:

1. Het publiceren van geanonimiseerde integriteitskwesties om inzicht te geven in het integriteitsbeleid en om dilemma's bespreekbaar te maken;
2. Medewerkers van Financiën worden in het aangifteproces niet langer als zodanig geregistreerd. De uitwerking hiervan wordt nog nader vormgegeven, denk daarbij aan de inrichting van het proces van aangiftebehandeling en het hebben van zorg voor de privacy-aspecten van alle belastingplichtigen IH/niet winst. Medewerkers van Financiën worden fiscaal gelijk behandeld als alle andere belastingplichtigen;
3. Er komt een onafhankelijke commissie die advies zal uitbrengen als een inspecteur verzoekt om ontheffing van zijn geheimhoudingsplicht;
4. De beoordeling voor het verlenen van de ontheffing van geheimhoudingsplicht wordt aangepast van ernstig vermoeden van integriteitsschending naar een vermoeden van een ernstige integriteitsschending.

Door middel van deze notitie wordt u geïnformeerd over de uitwerking van voormelde maatregelen en wordt u een aantal beleidsstukken voorgelegd. Het gaat om de paragraaf 'Fiscale Integriteit' (hierna: de paragraaf), bestemd voor het Personeelsreglement Financiën (bijlage 1a en 1b), het instellingsbesluit paritaire adviescommissie ontheffing geheimhoudingsplicht fiscale integriteit (bijlage 2) en de conceptbeschrijving aangifte- en behandelproces van aangiften Inkomensheffing/niet-winst directie Particulieren (bijlage 3). Tot slot treft u bij deze notitie de evaluatie van het informatiepunt Ambtenaren aan (bijlage 4).

Verzoek

1. In te stemmen met opname van de paragraaf in het personeelsreglement Financiën;
2. In te stemmen met de instelling van de paritaire Commissie advisering ontheffing geheimhoudingsplicht conform het instellingsbesluit;
3. Kennis te nemen van de nog noodzakelijke procesaanpassingen die per 1 januari 2021 moeten worden doorgevoerd teneinde ambtenaren niet meer als zodanig te registreren binnen het aangifteproces. Binnen de

361658 2025-514 0004

Belastingdienst zijn er zorgen over privacyaspecten als gevolg van het laten vervallen van afzonderlijke registratie van medewerkers van Financiën voor afschermingsdoeleinden in verband met de AVG. Onderdeel van de procesaanpassingen is de aanpassing van de IV structuur en het uitvoeren van een Gegevensbeschermings-effectbeoordeling (hierna: GEB) op de aanpassingen in het proces van aangiftebehandeling IH/niet winst waarbij het gehele aangifteproces en het beheer van alle IH/niet winstgegevens op AVG getoetst worden;

4. In te stemmen met de voorzetting van het Informatiepunt voor ambtenaren voor de aangifte IH 2020.

Toelichting

Betrokkenheid bonden en medezeggenschap

De paragraaf, het instellingsbesluit en de conceptbeschrijving aangifte- en behandelproces zijn intensief voorbesproken met leden van de medezeggenschap en vertegenwoordigers van de bonden. Zo zijn er vanaf maart 2020 verschillende dagdelen over fiscale integriteit georganiseerd en zijn voormelde stukken als onderdeel van de implementatie van de Wnra besproken met de werkgroep van bonden en medezeggenschap. Na instemming van de BR zullen de stukken verder besproken worden met de bonden en medezeggenschap.

Opname van de paragraaf in het personeelsreglement (bijlage 1a en 1b)

In het personeelsreglement staat op dit moment (als onderdeel van op 16 juli 2018 in de BR vastgestelde 'Accenten van Financiën') dat medewerkers hun fiscale verplichtingen extra zorgvuldig moeten nakomen. In de paragraaf wordt concreet ingegaan op wat van medewerkers van Financiën in dit verband wordt verwacht en wat medewerkers op dit gebied van hun werkgever kunnen verwachten. Ook wordt in de paragraaf benoemd hoe en op welke wijze fiscale informatie wordt verstrekt aan de werkgever en wat er gebeurt als deze informatie is verstrekt aan de werkgever.

Met het oog op de geformuleerde uitgangspunten en afkondigde maatregelen is er in de paragraaf specifiek aandacht voor het feit dat Financiën het volste vertrouwen heeft in haar medewerkers dat de fiscale verplichtingen worden nageleefd. Ook wordt in de paragraaf expliciet benoemd dat er ruimte is voor twijfel en dat dilemma's over fiscale integriteit intern kunnen worden gedeeld. Verder is opgenomen dat medewerkers van Financiën precies dezelfde fiscale rechten en verplichtingen hebben als elke andere burger (en ook zo worden behandeld).

De vraag is gesteld om de medewerker inzicht te geven in het integriteitsbeleid van de werkgever (op het gebied van fiscale integriteit) en wat nu wordt gezien als (ernstige) integriteitschending. Daarom is in onderdeel 13.7.5 van de paragraaf een link opgenomen naar een intranetpagina waarop een overzicht (bijlage 1b) staat van casussen (afkomstig uit het jaaroverzicht integriteitsschendingen Financiën 2019) waarin wegens het niet nakomen van de fiscale verplichtingen een zware straf is opgelegd of de arbeidsrelatie is beëindigd. Hiermee krijgt de medewerker inzicht in het integriteitsbeleid van de werkgever (op het gebied van fiscale integriteit). Het overzicht zal periodiek worden bijgewerkt met nieuwe casussen.

Instellingsbesluit paritaire adviescommissie ontheffing geheimhoudingsplicht fiscale integriteit (bijlage 2)

Met de instelling van de paritaire Commissie advisering ontheffing geheimhoudingsplicht (hierna: adviescommissie) wordt tegemoetgekomen aan de beslissing van de BR een onafhankelijke adviescommissie in het leven te roepen voor de beoordeling van verzoeken tot ontheffing. Het instellingsbesluit regelt onder andere de taak, samenstelling en werkwijze van de adviescommissie. Het instellingsbesluit is afgestemd met DJZ.

Het aangifte- en behandelproces en de gevolgen van de komst van de Commissie in het proces en de GEB) (bijlage 3)

In de conceptbeschrijving aangifte- en behandelproces van aangiften Inkomensheffing/niet-winst directie Particulieren worden de processen beschreven die voortvloeien uit de maatregelen die de Bestuursraad heeft aangekondigd. Beschreven wordt dat voor aangiften vanaf IH 2019 de zogenoemde volumereductie ook wordt toegepast op de aangiften van medewerkers van Financiën en de registratie van medewerkers van Financiën in het behandelproces wordt opgeheven. Met het opheffen van deze registratie worden de aangiften die voor toezicht worden aangeboden, willekeurig verspreid over de aangiftebehandelaars bij de directie Particulieren. Verder staat in de conceptbeschrijving opgenomen hoe een behandelaar bij een vermoeden van een ernstige integriteitschending de adviescommissie kan benaderen.

De voorgestelde procesaanpassingen grijpen in op bestaande processen en het gebruik van gegevens wijzigt in de IV. De volumereductie kan tijdig worden gerealiseerd. De toegankelijkheid van gegevens in het aangifteproces voor medewerkers van Particulieren vraagt een GEB, waarbij het vervallen van de specifieke registratie van medewerkers van de Belastingdienst zal worden betrokken. Aan de GEB wordt gewerkt. Bij de implementatie van de aangepaste processen zullen ook instructies en Q&A's worden opgesteld.

Verder is van belang aandacht te hebben voor het feit dat opheffing van de registratie en (daarmee) separate behandeling van ambtenarenposten gevolgen kan hebben voor de werkzaamheden van de teams die op dit moment uitsluitend ambtenarenposten behandelen. Voor 1 januari 2021 zullen deze gevolgen in kaart worden gebracht en zal worden bekeken hoe de medewerkers van deze teams in de toekomst kunnen worden ingezet in het reguliere proces.

Tijdpad

Met het oog op de volgende aangifte periode is de inrichting en start van de adviescommissie voorzien per 1 januari 2021. Gelet op de noodzakelijk door te voeren veranderingen in het IV-proces heeft een snelle afhandeling van de GEB en de beoordeling van de functionaris gegevensbescherming prioriteit. De DGBD zal voor de verdere invulling ervan zorg dragen.

Instellen van informatiepunt voor IH 2020 (bijlage 4)

Uit de evaluatie van het informatiepunt komt naar voren dat het punt lijkt te voorzien in een behoefte van collega's. Er zijn 239 vragen behandeld, waarvan er 150 zijn behandeld door de eerste lijn en 53 zijn behandeld door de tweede lijn. In de overige gevallen zijn medewerkers doorverwezen. Veel ambtenaren hebben in het kader van gevraagde feedback aangegeven dat ze blij waren dat ze bij het informatiepunt terecht konden. Ook is als feedback meegegeven dat wellicht volstaan had kunnen worden met uitsluitend een tweede lijn, bemenst met medewerkers met een ambtenarenautorisatie (voor dossiergebonden vragen). De

eerstelijnsvragen hadden regulier door de staande organisatie van de Belastingtelefoon afgedaan kunnen worden.

In het licht van het vorenstaande wordt voorgesteld om een structureel informatiepunt in te richten en daarbij conform de evaluatie te kiezen voor een werkwijze met een postbus. Voor niet-dossiergebonden eerstelijns vragen kan een medewerker terecht bij de reguliere kanalen van de Belastingdienst. Hieraan zal door middel van interne communicatie extra aandacht worden besteed.

Bijlage 1a

Fiscale Integriteit

13.7.1 Inleiding

Het Ministerie van Financiën heeft een grote verantwoordelijkheid in het opstellen en het evalueren van én in het toezien op fiscale wet- en regelgeving. Dit gegeven en het feit dat Financiën uw werkgever is betekent dat het belangrijk is dat u uw fiscale verplichtingen naleeft. Dat past bij de integriteit die u als ambtenaar heeft.

Het vertrekpunt is dat de werkgever het volste vertrouwen heeft dat u uw fiscale verplichtingen naleeft. Aangiften van medewerkers van Financiën worden daarom ook niet anders gecontroleerd dan aangiften van andere burgers. Het kan zijn dat u twijfelt over hoe u uw fiscale verplichtingen moet nakomen. Weet dat er binnen Financiën ruimte is voor twijfel en dat dilemma's intern gedeeld kunnen worden.

In deze paragraaf van het personeelsreglement leest u:

- wat uw werkgever van u verwacht op het gebied van fiscale verplichtingen;
- wat u van de werkgever mag verwachten op het gebied van ondersteuning en preventie;
- wat u kunt doen als u een verschil van mening heeft met de inspecteur en/of de ontvanger;
- wanneer fiscale informatie terecht kan komen bij de werkgever;
- hoe deze informatie aan de werkgever wordt verstrekt, en,
- wat er gebeurt als deze informatie aan de werkgever is verstrekt.

13.7.2 Wat wordt er van u verwacht?

Op alle medewerkers van Financiën is - net als op alle andere burgers - de fiscale wet- en regelgeving van toepassing. Dit betekent onder meer dat u precies dezelfde fiscale rechten en verplichtingen hebt zoals elke andere burger.

U werkt bij (een onderdeel van) Financiën. U doet uw werk zorgvuldig en nauwgezet. Dit past bij uw verantwoordelijkheden als ambtenaar, die u kent en onderschrijft. Werken bij het ministerie van Financiën betekent dat u zo zorgvuldig en nauwgezet mogelijk dient te zijn in de nakoming van uw fiscale verplichtingen. Dat uitgangspunt illustreert u met uw handelwijze in fiscale aangelegenheden. Dit betekent bijvoorbeeld dat u:

- tijdig aangifte doet;
- tijdig reageert op verzoeken van de inspecteur en desgevraagd stukken overlegt;
- aanslagen binnen de wettelijke termijnen betaalt;
- uw aangifte vergelijkt met de aangifte van eerdere jaren;
- uw aangiftegedrag aanpast als de inspecteur uw aangifte heeft gecorrigeerd;
- de relevante helpteksten in de aangifte raadpleegt;
- controleert of de bedragen kloppen die u invult of al vooraf zijn ingevuld in de belastingaangifte;
- u al uw vermogen opgeeft in de aangifte, ook de contante bedragen;
- bij het opvoeren van een aftrekpost nagaat of u de kosten kunt aftrekken en de aftrekposten (desgevraagd) aannemelijk kunt maken. Bewaar daarom specificaties, betalingsbewijzen en andere relevante stukken;
- indien sprake is van fiscaal partnerschap, juist en volledig aangifte doet van de gemeenschappelijke vermogens- en/of inkomensbestanddelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om aftrek van de hypotheekrente van de gezamenlijke eigen woning of inkomsten uit box 3;
- bij fiscaal lastigere situaties (aan-en verkoop woning, echtscheiding e.d.) zo nodig deskundige fiscale hulp inschakelt. Bedenk daarbij wel dat u zelf verantwoordelijk blijft voor het zo nauwgezet en zo zorgvuldig mogelijk naleven van uw fiscale verplichtingen;
- geen verboden middelen invoert en indien nodig invoerrechten betaalt;

VERTROUWELIJK CONCEPT

- zich houdt aan de belastingvrije hoeveelheid die u vanuit een ander land mag invoeren;
- Alleen toeslagen aanvraagt als u hiervoor in aanmerking komt en wijzigingen in uw leef- en inkomenssituatie tijdig doorgeeft aan Toeslagen;

Indien u weet of vermoedt dat u de fiscale verplichtingen niet bent nagekomen is het verstandig om uw werkgever daarover te informeren. Dit is zeker verstandig als uw (mogelijk) onjuiste fiscaal gedrag kan worden aangemerkt als een ernstige integriteitsschending, zie hierna bij "Wanneer is fiscaal onjuist gedrag een zaak van de werkgever?". Bij de afweging of u melding maakt kan het helpen om u zich af te vragen of het mogelijk niet nakomen van de fiscale verplichtingen een negatieve invloed kan hebben op de uitoefening van uw functie. Bijvoorbeeld op het gebied van geloofwaardigheid of handhavingsmogelijkheden. Ook indien het niet nakomen van de fiscale verplichtingen het aanzien van Financiën kan raken, bijvoorbeeld vanwege uw positie binnen Financiën, is het raadzaam de werkgever te informeren.
Het feit dat u melding maakt van het (mogelijk) niet nakomen van de fiscale verplichtingen betekent niet per definitie dat dit gevolgen voor u heeft, want niet elke fiscale correctie is een integriteitsschending, en niet elke integriteitsschending leidt tot arbeidsrechtelijke consequenties.

13.7.3 Wat mag u van de werkgever verwachten op het gebied van ondersteuning en preventie?

Binnen Financiën is ruimte voor het open gesprek over de nakoming van fiscale verplichtingen. U hebt de mogelijkheid om dilemma's op het terrein van het nakomen van de fiscale verplichtingen met uw leidinggevende te bespreken. Uw leidinggevende kan u verder doorverwijzen.

Heeft u vragen over uw aangifte dan kunt u net als iedere belastingplichtige terecht bij de reguliere kanalen ter ondersteuning van belastingplichtigen, zoals de BelastingTelefoon of hulp bij aangifte. Ook kunt u, als u twijfelt over de juistheid van uw aangifte, de inspecteur vragen om vooroverleg. Aanvullend is voor medewerkers van Financiën voor fiscaal ingewikkelde vragen een Fiscaal Informatiepunt ingericht.

Verder maakt Financiën concrete casussen geanonimiseerd bekend ter bevordering van het normgevoel bij de medewerkers. Zie hieronder bij "Wanneer is fiscaal onjuist gedrag een zaak van de werkgever?".

13.7.4 Dezelfde rechten

Natuurlijk kunt u (als belastingplichtige) ook van mening verschillen met de inspecteur, bijvoorbeeld over een aftrekpost. Ook kunt u een betalingsregeling afspreken met de Ontvanger. U heeft dezelfde fiscale rechten als iedere burger. Als u het niet eens bent met de beslissing van de inspecteur, kunt u uiteraard gebruik maken van uw mogelijkheden om in bezwaar te gaan en beroep aan te tekenen.

13.7.5 Wanneer is fiscaal onjuist gedrag een zaak van de werkgever?

Financiën (waaronder de directoraten-generaal Belastingdienst, Douane en Toeslagen) is onder andere belast met het opstellen van fiscale wet- en regelgeving, het heffen en innen van de Rijksbelastingen en het toezicht houden op het naleven van de fiscale wetten en regels. Ook is het ministerie uw werkgever. Deze rollen zijn gescheiden en er wordt geen fiscale informatie gedeeld met de werkgever. Fiscale informatie valt immers onder de fiscale geheimhouding. Dit kan anders zijn als sprake is van een vermoeden van een ernstige integriteitsschending op fiscaal terrein. Dit vermoeden dient feitelijk en juridisch een stevig fundament te hebben.

Er kan sprake kan zijn van een vermoeden van een ernstige integriteitsschending als u niet voldaan heeft aan het zo zorgvuldig en nauwgezet mogelijk nakomen van uw fiscale verplichtingen. De vraag of iets kan worden aangemerkt als een 'ernstige integriteitsschending' vereist steeds een weging van alle relevante omstandigheden van het geval. Zo kan het van belang zijn of u eerder bent gewezen op een gemaakte fout en of u bijvoorbeeld over meerdere jaren fouten heeft gemaakt in de aangiften. Ook wordt er door de werkgever altijd gekeken naar uw persoonlijke omstandigheden. Om u een beeld te geven van wanneer sprake zou kunnen zijn van een ernstige integriteitsschending treft u hieronder een lijst met gezichtspunten aan. Dit is geen uitputtende

VERTROUWELIJK CONCEPT

lijst. Naast onderstaande lijst treft u hier (link) een overzicht aan van zaken waarin wegens het niet nakomen van de fiscale verplichtingen een zware straf is opgelegd of de arbeidsrelatie is beëindigd. Deze lijst wordt periodiek bijgewerkt met nieuwe casussen.

13.7.6 Als de fiscale verplichtingen niet worden nageleefd, wanneer kan dan sprake zijn van een ernstige integriteitsschending?

Er kan sprake van zijn van een ernstige integriteitsschending in de volgende gevallen:

- Het herhaaldelijk niet of niet tijdig voldoen aan de aangifteplicht;
- Het niet voldoen aan de fiscale informatieplicht, bijvoorbeeld het niet overleggen van bewijs voor aftrekposten na een daartoe strekkend verzoek van de inspecteur of het überhaupt niet reageren op verzoek(en) van de inspecteur;
- Het niet of niet tijdig voldoen van belastingschuld(en) waardoor dwanginvordering plaatsvindt;
- Het ondanks een eerdere correctie niet aanpassen van het aangiftegedrag;
- Het (aan het einde van het kalenderjaar) opnemen van contante bedragen (of giraal heen en weer schuiven van gelden) om de vermogensrendementsheffing te ontduiken;
- Het ten onrechte opvoeren van aftrekposten, bijvoorbeeld omdat de kosten in werkelijkheid niet zijn gemaakt, kosten ten onrechte (deels) aan de aftrekpost zijn toegerekend door de belastingplichtige en/of er geen bewijs van de kosten is,
- Het ten onrechte vragen van een heffingskorting, vrijstelling of verrekening;
- Indien sprake is van fiscaal partnerschap, het ten onrechte niet opgeven van gemeenschappelijke vermogens- en/of inkomensbestanddelen, zoals een (gemeenschappelijke) spaarrekening;
- Het ten onrechte nalaten van het doen van aangifte schenkingsrecht of successierecht;
- Het nalaten van het betalen van verschuldigde douanerechten;
- Het ten onrechte aanvragen van een toeslag en/of het herhaaldelijk niet doorgeven van wijzigingen aan Toeslagen.

13.7.7 Hoe wordt de fiscale informatie verstrekt aan de werkgever?

Het verstrekken van fiscale gegevens door de Belastingdienst aan Financiën is aan strikte voorwaarden gebonden. De inspecteur en de werkgever handelen daarbij conform de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Fiscale informatie wordt alleen gedeeld met de werkgever als sprake is van een 'vermoeden van een ernstige integriteitsschending'. Als het gaat om fiscale gegevens die betrekking hebben op gemeenschappelijke vermogens- en/of inkomensbestanddelen zal extra zorgvuldig worden bekeken of en welke gegevens van uw fiscaal partner noodzakelijk zijn voor de beoordeling van uw integriteit.

Als een inspecteur constateert dat een medewerker van Financiën de fiscale verplichting(en) niet is nagekomen en er vermoedelijk sprake is van een ernstige integriteitsschending, dan zal hij verzoeken om ontheffing van de fiscale geheimhoudingsplicht. Voordat wordt beslist op het verzoek tot ontheffing buigt een onafhankelijke commissie zich over het verzoek van de inspecteur.[1]

13.7.8 Wat gebeurt er nadat er informatie is verstrekt aan de werkgever?

Nadat ontheffing is verleend en fiscale informatie is gedeeld, gaat de werkgever in beginsel eerst met u in gesprek. Dit gesprek heeft als doel inzicht te krijgen in de aard en omvang van de mogelijke integriteitsschending. Ook wordt in dit gesprek gekeken of er (persoonlijke) omstandigheden zijn. Op basis van de inhoud van het gesprek zal de werkgever beoordelen of een nader integriteitsonderzoek[2]vereist is en of er integriteitsrisico's zijn verbonden aan de uitoefening van uw functie. Ook kan de werkgever op basis van het gesprek (of na afronding van het

[1] In deze commissie zitten (ten minste) drie deskundigen: één vanuit de werkgever, één vanuit de vakbonden en een onafhankelijke voorzitter. De commissie beoordeelt op basis van door de inspecteur overgelegde stukken of aannemelijk is dat sprake is van een vermoeden van een ernstige integriteitsschending. De commissie adviseert de Hoofddirecteur fiscale en juridische zaken over het verlenen van de ontheffing.
[2] Dit onderzoek vindt plaats met inachtneming van de Baseline Intern Persoonsgericht Onderzoek (BIPO)

VERTROUWELIJK CONCEPT

integriteitsonderzoek) bepalen of er arbeidsrechtelijke maatregelen vereist zijn, zoals een ordemaatregel, een straf op grond van hoofdstuk 15 van de cao Rijk of beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Daarbij zal steeds een afweging worden gemaakt tussen uw belangen en de belangen van de organisatie.

13.7.9 Relevante documenten/bepalingen:

1. Beslissingen Bestuursraad (link)
2. De landingspagina Integriteit (KD en BD) (link)
3. Geanonimiseerde casuïstiek (link)
4. Het Jaarverslag van Financiën (link)
5. Het OIF (link)
6. Artikel 67 Awr (link)
7. BelastingTelefoon (link)
8. Hulp bij aangifte (link)
9. Het Fiscaal Informatiepunt (link)
10. Instellingsbesluit adviescommissie (link)
11. De AVG (link)
12. BIPO

VERTROUWELIJK CONCEPT

Bijlage 1b

Lijst met casussen waarin is vastgesteld dat sprake is van een ernstige integriteitsschending (of ernstig plichtsverzuim) en waarin een zware straf is opgelegd of de arbeidsrelatie is beëindigd.
1. Onjuiste aangifte IB, opgeven te laag inkomen uit arbeid;
2. Onjuiste aangifte IB, over 7 jaar hypotheekrente te hoog afgetrokken;
3. Onjuiste aangifte IB, gedeelte hypotheek gebruikt voor aankoop aandelen, afgetrokken als rente uit eigen woning over periode van 10 jaar;
4. Onjuiste aangifte IB/OB, namens onderneming echtgenote (over 4 jaar);
5. Onjuiste aangifte IB, zwartspaarder;
6. Onjuiste aangiften IB, giftenaftrek, niet reageren op verzoeken inspecteur;
7. Onjuiste aangiften IB, inkomsten uit nevenwerk niet juist/onvolledig opgeven;
8. Onjuiste aangiften IB, opgeven van een te hoge hypotheekrente als aftrekpost;
9. Onjuiste aangifte IB over vier jaren (bewust te hoge bedragen aan betaalde hypotheekrente opgevoerd), aangifte te laat ingediend
10. Onjuiste aangifte IB (inkomsten uit een ontvangen PGB niet opgegeven en gedeelte hypotheekrente niet aftrekbaar);
11. Onjuiste aangiften IB over twee jaren (opgeven van niet gedane giften en onderbouwen met valse betaalbewijzen);
12. Onjuiste aangifte OB, voorbelasting bestelauto die nooit is aangekocht (en hieromtrent geen openheid van zaken geven).
13. Onjuiste aangiften IB over twee jaren, niet reageren op brieven inspecteur, tegenwerken terugbetaling navorderingsaanslag, aangifte IB over 1 jaar niet tijdig ingediend (en omtrent deze gedragingen geen openheid van zaken geven);
14. Onjuiste aangifte IB, een gift van meer dan 4.000,- afgetrokken in verband met vrijwilligerswerk, maximale bedrag € 1.500,-, instelling ten onrechte aangemerkt als ANBI, niet gereageerd op verzoeken inspecteur;
15. Onjuiste aangiften IB over twee jaar, te hoge hypotheekrenteaftrek, niet tijdig indienen aangifte IB voor 1 jaar;
16. Onjuiste aangifte IB, onterecht aftrekken zorgkosten en opgeven van niet gedane giften en deze onderbouwen met valse betaalbewijzen;
17. Onjuiste aangiften IB over twee jaren, het aangeven van een te hoog bedrag aan hypotheekrenteaftrek en een te laag vermogen in box 3, in verband met het blote eigendom van de woning van familieleden;
18. Onjuiste aangifte IB over 1 jaar, te hoog bedrag aan rente en kosten eigen woning, vermogen van meer dan 30.000,- niet opgegeven, vorderingen op kinderen van meer dan 20.000 ,- niet opgegeven, een bedrag van meer dan € 100.000 opgegeven in box 3 ipv box 1;
19. Onjuiste aangiften IB, opgeven van niet gedane giften en onderbouwen met valse betaalbewijzen (en geen openheid van zaken geven);
20. Onjuiste aangiften IB, het over 15 jaar onjuiste aangiften IB indienen door de volledige hypotheekrente in aftrek te brengen. Het fiscale nadeel is door een fiscalist geschat op meer dan € 40.000;
21. Onjuiste aangiften IB, niet melden aanmerkelijk belang aangiften IB, rijden in een auto met buitenlands kenteken zonder BPM/MRB te betalen;
22. Onjuiste aangiften IB, ten onrechte aftrekken van hypotheekrente
23. Onjuiste aangiften IB, niet (volledig) nakomen fiscale verplichtingen (onjuist en onvolledig), ten onrechte niet aangeven van vermogen (meer dan € 300.000,-, opvoeren lening als eigenwoningschuld);
24. Onjuiste aangifte IB, verzuimd revisierente te betalen;
25. Onjuiste aangifte IB, medewerker en de fiscale partner hebben in de aangifte beiden het volledige bedrag van de aftrekpost eigen woning opgevoerd bij de toedeling van de aftrekpost inzake de eigen woning;
26. Dga/enig bestuurder van een B.V. laat grote belastingschulden ontstaan, na dwangbevelen is de schuld niet voldaan;

27. *Niet tijdig doen van aangifte in vier jaren, laten bestaan van te hoge voorlopige teruggave over twee jaren en het niet tijdig terugbetalen hiervan, niet tijdig en/of onvolledig reageren op verzoeken inspecteur;*
28. *Niet (volledig) nakomen fiscale verplichtingen (onjuist en onvolledig), ten onrechte niet aangeven van vermogen (meer dan € 300.000,-, opvoeren lening als eigenwoningschuld);*
29. *Het over meerdere jaren niet indienen van aangiften IB;*
30. *Het niet tijdig doen van aangiften, hetgeen geresulteerd heeft in een boete;*
31. *Het meerdere jaren niet correct aangifte doen en deze aangiften ook niet corrigeren toen dit is verzocht door de inspecteur;*
32. *Het niet, althans niet volledig en juist, voldoen aan de administratieve verplichtingen toeslagen, het jarenlang ten onrechte aanvragen van kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget.*

NB: Deze lijst wordt periodiek bijgewerkt met nieuwe voorbeelden. Het feit dat een situatie niet wordt benoemd op de lijst betekent niet dat in dat geval geen sprake kan zijn van een ernstige integriteitsschending. Andersom geldt dit ook: het feit dat een situatie overeenkomt met een casus op deze lijst betekent niet dat daarmee gegeven is dat sprake is van een ernstige integriteitsschending. Zulks dient steeds aan de hand van de omstandigheden van het geval te worden beoordeeld.

Bijlage 2

Besluit van de staatssecretaris van Financiën, van …., houdende de instelling van een paritaire commissie advisering ontheffing geheimhoudingsplicht artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dan wel artikel 67 van de Invorderingswet 1990 in het kader van fiscale integriteit (Besluit paritaire commissie ontheffing geheimhoudingsplicht fiscale integriteit)

De staatssecretaris van Financiën;

Gelet op artikel 67, derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, artikel 67, derde lid, van de Invorderingswet 1990, artikel 2, eerste lid, van de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies, en hoofdstuk … van het Personeelsreglement Financiën;

Besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

a. ministerie: ministerie van Financiën;

b. staatssecretaris: staatssecretaris van Financiën;

c. werkgever: ministerie van Financiën als werkgever;

d. inspecteur: inspecteur als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;

e. ontvanger: ontvanger als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel i, van de Invorderingswet 1990;

f. ontheffing: ontheffing van de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 67, derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dan wel artikel 67, derde lid, van de Invorderingswet 1990;

g. SG: secretaris-generaal van het Ministerie van Financiën;

h. Commissie: commissie, bedoeld in artikel 2;

i. medezeggenschap: de departementale ondernemingsraad.

j. vakbonden: de vakbonden vertegenwoordigd in het Departementaal georganiseerd overleg.

Artikel 2. Instelling

Er is een paritaire Commissie advisering ontheffing geheimhoudingsplicht artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelasting dan wel artikel 67 van de Invorderingswet 1990, zoals genoemd in hoofdstuk … van het Personeelsreglement Financiën.

Artikel 3. Taak

1. De Commissie heeft tot taak de staatssecretaris te adviseren over het al dan niet verlenen van een ontheffing ten behoeve van een mogelijk onderzoek door de werkgever naar de fiscale integriteit van werknemer(s) van het ministerie.
2. De Commissie adviseert de ontheffing te verlenen in geval sprake is van een gedraging zoals genoemd in hoofdstuk … van het Personeelsreglement Financiën. Daarbij weegt de Commissie het belang van het ministerie bij het nastreven van een integere overheidsorganisatie én de ernst van de aan betrokkene verweten gedraging af tegen het belang van betrokkene bij het handhaven van de fiscale geheimhouding.
3. De Commissie beslist over het advies in voltalligheid.
4. De Commissie beslist bij meerderheid van stemmen en adviseert binnen vier weken nadat de adviesaanvraag door de Commissie is ontvangen.
5. Wanneer de Commissie niet tot een beslissing met meerderheid van stemmen komt, beslist de Voorzitter.
6. De Commissie draagt zorg voor geanonimiseerde publicatie van de adviezen. Publicatie geschiedt binnen twee maanden na afloop van het kalenderjaar.

Artikel 4. Samenstelling, benoeming en vervanging

1. De Commissie telt drie leden en is als volgt samengesteld:

   a. Een lid voorgedragen door de SG met expertise op het gebied van het integriteitsbeleid van de werkgever;
   b. Een lid voorgedragen door de SG met expertise op het gebied van de fiscale wet- en regelgeving;
   c. Een lid voorgedragen door de medezeggenschap en de vakbonden gezamenlijk met expertise op het gebied van bescherming van persoonsgegevens.

2. Elk lid kan zich laten vervangen door een plaatsvervanger.

3. De SG, en de medezeggenschap en de vakbonden gezamenlijk, dragen de leden en hun plaatsvervangers ter benoeming dan wel ter vervanging van leden en plaatsvervangers voor aan de Staatssecretaris.

4. Het voorzitterschap van de Commissie wordt vervuld door het lid genoemd in het eerste lid, onderdeel a.

5. Indien in voorkomend geval uit feiten en of omstandigheden blijkt dat de Voorzitter of een van de andere leden van de Commissie zelf direct of indirect betrokkenheid heeft bij een adviesaanvraag dan zal hij zich onverwijld laten vervangen door zijn plaatsvervanger en zich onthouden van enige bemoeienis ten aanzien van de adviesaanvraag.

6. De benoeming geschiedt voor de eerste periode na instelling van de Commissie voor de duur van vier jaar, en daarna telkens voor de duur van drie jaar. De leden en plaatsvervangers kunnen slechts eenmaal herbenoemd worden.

7. De leden en plaatsvervangers hebben zitting op persoonlijke titel en oefenen hun functie uit zonder last of ruggenspraak.

8. De leden en plaatsvervangers kunnen (op eigen verzoek of wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden) worden geschorst en ontslagen door de staatssecretaris.

Artikel 5. Advies

1. Het advies is schriftelijk, gedagtekend, ondertekend door de Voorzitter en met redenen omkleed.

2. Het advies wordt uitgebracht aan de staatssecretaris en in kopie aan de inspecteur verstrekt.

3. Het advies van de Commissie wordt bij de beslissing van de staatssecretaris gevoegd.

Artikel 6. Secretariaat

1. De staatssecretaris voorziet in ondersteuning van de Commissie.

2. Deze ondersteuning is voor de uitvoering van haar taak uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de Voorzitter van de Commissie.

3. Op verzoek van de Voorzitter van de Commissie wordt zorg gedragen voor de nodige voorzieningen ten behoeve van de werkzaamheden van de Commissie.

Artikel 7. Werkwijze

1. De Commissie stelt de eigen werkwijze vast met inachtneming van de bepalingen van dit besluit. Bij het vaststellen van de werkwijze geeft de Commissie in ieder geval invulling aan de in acht te nemen adviestermijn in geval een adviesaanvraag aanleiding geeft tot onverwijlde advisering.

2. De Commissie is bevoegd gedurende haar onderzoek aanvullende vragen te formuleren aan de inspecteur en/of de ontvanger, indien zij dat dienstig acht aan haar opdracht. Zij stelt daarbij de termijnen vast voor de beantwoording.

3. De Commissie verantwoordt haar werkwijze per kalenderjaar in een rapportage aan de staatssecretaris.

4. De Commissie verstrekt de staatssecretaris, de SG, de medezeggenschap en vakbonden een afschrift van de rapportage.

5. De Commissie, de SG, de medezeggenschap en de vakbonden bespreken de rapportage in een periodiek gezamenlijk overleg.

Artikel 8. Vertrouwelijkheid

1. De leden van de Commissie ontvangen uitsluitend niet tot personen herleidbare informatie.

2. De leden van de Commissie behandelen de informatie waarover zij de beschikking krijgen in het kader van de uitvoering van de taak van de Commissie, strikt vertrouwelijk met inachtneming van artikel 3, vijfde lid en artikel 7, vierde en vijfde lid van dit Besluit.

Artikel 9. Dossier Commissie

Het advies en het dossier van de Commissie worden zo spoedig mogelijk na afronding van de werkzaamheden overgedragen aan het vertrouwelijke archief van het ministerie.

Artikel 10. Vergoeding

1. Aan het lid van de Commissie en diens plaatsvervanger wordt een vergoeding per maand toegekend, waarbij de salarisschaal wordt vastgesteld op salarisschaal .. van paragraaf 6.4 van de cao Rijk 2020, en de arbeidsduurfactor bepaald op basis van het gerealiseerde tijdsbeslag.

2. Het lid en het plaatsvervangend lid van de Commissie dat een functie vervult bij de werkgever dan wel bij instellingen of organisaties als bedoeld in de artikelen 1.2 tot en met 1.5 van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, ontvangt geen vergoeding op grond van de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies.

3. De leden en hun plaatsvervangers ontvangen een vergoeding voor reiskosten gebaseerd op de voet van de regeling, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 12. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit paritaire commissie ontheffing geheimhoudingsplicht fiscale integriteit.

Artikel 13 Bekendmaking

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De staatsecretaris van Financiën

TOELICHTING

Met dit instellingsbesluit wordt invulling gegeven aan onderdeel … van het Personeelsreglement Financiën, waarin is bepaald dat een paritaire adviescommissie wordt ingesteld die tot taak heeft de staatssecretaris van Financiën schriftelijk advies uit te brengen over het al dan niet verlenen van de ontheffing van de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 67, derde lid Algemene wet inzake rijksbelastingen en/of artikel 67, derde lid Invorderingswet 1990 (hierna: ontheffing) in het kader van de fiscale integriteit.

Inrichting en taak

De Commissie die adviseert over de ontheffing van de geheimhoudingsplicht is onafhankelijk en oordeelt zonder last of ruggenspraak. De Commissie bestaat uit drie leden. De leden worden benoemd door de Staatssecretaris op voordracht van de SG, en de medezeggenschap en vakbonden gezamenlijk.

Om het evenwicht in het belang van het integriteitsbeleid en de privacy van de medewerker te waarborgen hebben de leden van de Commissie expertise op het gebied van het integriteitsbeleid, fiscaliteit en bescherming van persoonsgegevens (hierna: privacy). Omdat privacy niet alleen het belang is van de werkgever, maar vooral ook van de werknemer is ervoor gekozen de Commissie paritair samen te stellen.

De taak van de Commissie is gericht op (een onderdeel) van de uitvoering van het integriteitsbeleid van de Minister van Financiën. De Commissie oordeelt of bij een fiscale gedraging sprake is van een vermoeden van een ernstige integriteitsschending, waarbij ook het belang van de betrokken werknemer bij het handhaven van de fiscale geheimhouding wordt gewogen. In voorkomend geval adviseert de Commissie ontheffing van de geheimhoudingsplicht te verlenen. Het is dan ook van belang dat er in de Commissie zowel kennis van het integriteitsbeleid aanwezig is als van de fiscaliteit. De kennis van de fiscaliteit is van belang om de ernst van de eventuele schending te kunnen duiden. Omdat het gegevens betreft van personen die in de hoedanigheid van privépersoon zijn verstrekt en gebruikt kunnen worden door de werkgever in het kader van diens integriteitsbeleid, is privacy van het grootste belang. Expertise op het gebied van de AVG is derhalve noodzakelijk. De leden met kennis van integriteitsbeleid en fiscaliteit worden voorgedragen door de SG en een lid deskundig op het gebied van privacy wordt voorgedragen door medezeggenschap en vakbonden gezamenlijk. Omdat de Commissie opereert binnen de kaders van het integriteitsbeleid is de Voorzitter het lid met dit expertisegebied.

Werkwijze

De Commissie ontvangt de adviesaanvraag van de inspecteur. De inspecteur draagt zorg voor anonimiseren van de casus(sen) zodanig dat de gegevens niet tot personen herleidbaar zijn. De geanonimiseerde gegevens bevatten voldoende informatie om een advies op te baseren.

De Commissie toetst of er sprake is van een gedraging zoals genoemd in hoofdstuk… van het Personeelsreglement Financiën, als grond voor het advies aan de Staatssecretaris om een ontheffing te verlenen. Het oordeel of sprake is van een ernstige integriteitsschending en over eventuele daaraan te verbinden gevolgen is voorbehouden aan de werkgever.

De Commissie beslist bij meerderheid van stemmen. Elk lid heeft weliswaar een eigen expertisegebied maar betrekt in zijn/haar oordeel zowel de fiscaliteit, de privacy als het integriteitsbeleid. Wanneer de leden van de commissie niet tot een eensluidend oordeel komen beslist de Voorzitter die het integriteitsbeleid tot zijn expertisegebied rekent.

In het kader van goed werkgeverschap is het van belang dat een handelen van de werkgever plaatsvindt binnen een redelijke termijn nadat de gedraging heeft plaatsgevonden. De Commissie

beslist derhalve binnen vier weken na ontvangst van de informatie. De Commissie brengt haar advies (zowel positief als negatief) met redenen omkleed uit aan de Staatssecretaris. De commissie stuurt een kopie van het advies aan de inspecteur. De inspecteur legt een verzoek tot ontheffing, onder verwijzing van het advies, voor aan de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken (HDFJZ). De HDFJZ neemt namens de Staatssecretaris de beslissing over de ontheffing[1]. De HDFJZ verleent geen ontheffing dan na kennis te hebben genomen van het advies van de Commissie. Slechts indien de omstandigheden van het geval aanleiding daartoe aanleiding geven kan de HDFJZ afwijken van het advies. De HDFJZ verleent de beslissing aan de inspecteur. De inspecteur draagt zorg voor bekendmaking van de beslissing en het advies aan de medewerker (tenzij het belang van het onderzoek zich daartegen verzet) en aan diens werkgever.

De Commissie draagt zorg voor publicatie van de geanonimiseerde adviezen. Deze publicaties dragen bij aan de transparantie van het integriteitsbeleid en zijn voor alle medewerkers en leidinggevenden zichtbaar. De adviezen dienen tevens om de kaders in het Personeelsreglement indien nodig te vervolmaken.

De Staatssecretaris van Financiën

[1]Wet van 25 januari 1951, houdende nadere voorzieningen in verband met de invoering van de ambten van minister zonder portefeuille en van staatssecretaris, stb24. Besluit van de Minister van Financiën van 22 oktober 2010, nr. BJZ 2010-390M, tot vaststelling van de taakomschrijving van de Staatssecretaris van Financiën, gelezen in combinatie met het Mandaatbesluit van het ministerie van Financiën […] en het mandaatbesluit DGBD […].

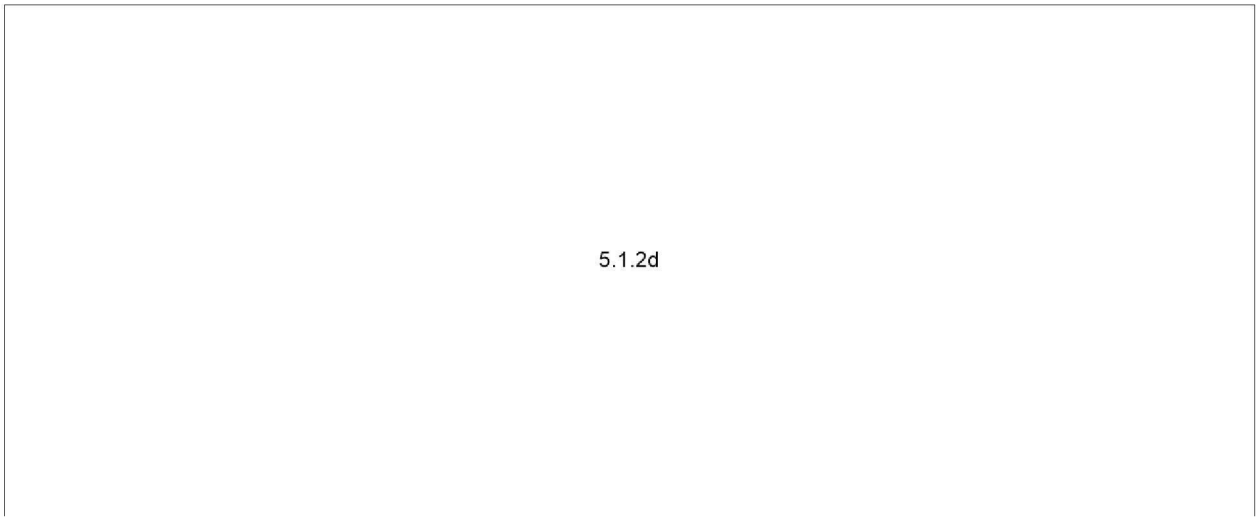
Bijlage 3- Concept beschrijving aangifte- en behandelproces van aangiften Inkomensheffing/niet-winst directie Particulieren van medewerkers van Financiën en de gevolgen van de komst van de Commissie in het proces

Uitgangspunt bij deze procesbeschrijving zijn de processen zoals die naar aanleiding van de maatregelen van de Bestuursraad luiden.

Aangifte- en behandelproces

Met de opdracht van de Bestuursraad van 9 maart 2020 wordt beoogd dat aangiften, aanvullingen en bezwaarschriften van alle medewerkers van Financiën hetzelfde selectieproces doorlopen en dezelfde behandeling krijgen als voor alle burgers het geval is. De uitwerking in deze beschrijving ziet op alle aangiften, aanvullingen en bezwaarschriften Inkomensheffing/niet-winst (hierna kortheidshalve: aangiften).

Dit uitgangspunt betekent dat voor alle aangiften - ongeacht door wie deze zijn ingediend - geldt dat deze voor toezicht worden aangeboden als:

Met het opheffen van de registratie van medewerkers van Financiën in het behandelproces worden de aangiften die voor toezicht worden aangeboden, willekeurig verspreid over de aangiftebehandelaars bij de directie Particulieren. Als een behandelaar om hem/haar moverende redenen de aangifte van een collega niet wil behandelen, dan bestaat de mogelijkheid (net als bij de aangifte van andere belastingplichtigen) om die ter behandeling over te dragen aan een andere behandelaar.

Proces na instelling Commissie

Als de behandelaar een fiscale correctie heeft toegepast beoordeelt hij of het fiscale gedrag van de belastingplichtige aanleiding geeft tot het vermoeden van een 'ernstige integriteitsschending' zoals bedoeld in het personeelsreglement Financiën.

Als sprake is van een vermoeden van een 'ernstige integriteitsschending', anonimiseert de behandelaar het dossier, en legt het voor aan het secretariaat van de Commissie met de vraag of in dit geval een ontheffing van de fiscale geheimhoudingsplicht moet worden verleend, zodat de werkgever kan worden geïnformeerd.

Na ontvangst van het advies van de Commissie, dient de behandelaar een verzoek om ontheffing van de geheimhoudingsplicht in, onder bijvoeging van het advies van de commissie, bij de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken. Deze beslist in beginsel overeenkomstig het advies, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden.

Als een ontheffing door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken wordt verleend, stelt de behandelaar een fiscale rapportage (inclusief de aanvraag, het advies van de Commissie en het besluit t.a.v. de ontheffing) op en verzendt deze aan de algemeen directeur van de behandelaar. Deze licht de algemeen directeur in van de medewerker. De algemeen directeur van de medewerker draagt zorg voor verzending per post van het besluit van de ontheffing aan het woonadres van de medewerker. Toezending aan de medewerker blijft achterwege als het belang van het onderzoek zich daartegen verzet. Vervolgens zet de werkgever de activiteiten in gang zoals beschreven in het personeelsreglement Financiën.

Als geen ontheffing wordt verleend door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken, is het traject beëindigd.

Bijlage 4

Belastingdienst

VERTROUWELIJK

Aan: 5.1.2e

Notitie

Evaluatie tijdelijk Informatiepunt ambtenaren

Directie Particulieren

Amsterdam

Kingsfordweg 1
1043 GN Amsterdam
Postbus 58944
1040 EE Amsterdam
www.belastingdienst.nl

Contactpersoon
5.1.2e 5.1.2e

doorkiesnummer
5.1.2e
5.1.2e @
belastingdienst.nl

Datum
10 augustus 2020

Versienummer
1.0

Opdrachtgever
5.1.2e

Auteur
5.1.2e 5.1.2e

Bijlagen
3

1. Inleiding

In opdracht van de Bestuursraad is er, in aanvulling op de bestaande kanalen voor alle burgers, een tijdelijk Informatiepunt ingericht voor fiscale vragen van medewerkers. Alle ambtenaren die werkzaam zijn bij het Ministerie van Financiën en Belastingdienst en gedurende de afgelopen aangiftecampagne vragen hadden over hun aangifte IH 2019 (niet-winst) konden hier terecht.

Aanleiding voor het inrichten van dit tijdelijk Informatiepunt was de onrust die was ontstaan bij medewerkers, met name de angst om fouten te maken in de belastingaangifte en zorgen over de arbeidsrechtelijke gevolgen hiervan.

Kern
- Informatiepunt heeft 239 vragen behandeld
- Hiervan zijn 150 vragen door de eerste lijn beantwoord en 53 vragen door de tweede lijn (=dossiergebonden vragen)
- De 150 vragen die door de eerste lijn zijn beantwoord, hadden ook door de Belastingtelefoon beantwoord kunnen worden; geadviseerd wordt daarom om in de aangiftecampagne IH 2020 door middel van interne communicatie-uitingen aandacht te besteden aan de beschikbare kanalen voor ambtenaren.
- Postbusaanpak (bellen na e-mail), ingesteld i.v.m. coronamaatregelen, wordt efficiënter en effectiever ervaren door medewerkers van het informatie-punt; geadviseerd wordt om, als wordt besloten om volgend jaar opnieuw een Informatiepunt in te richten, te kiezen voor de werkwijze met een postbus
- Het bewaken van de grens tussen helpdeskinformatie respectievelijk formeel vooroverleg of aanslagregeling is een aandachtspunt
- Ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van het informatiepunt geven aan tevreden te zijn over geboden hulpaanbod
- Er lijkt een duidelijk verband te zijn tussen het verlangen naar zekerheid enerzijds en de recente onrust en angst voor arbeidsrechtelijk consequenties bij fouten in de aangifte anderzijds; geadviseerd wordt om te voorzien in de behoefte van ambtenaren aan duidelijkheid van de werkgever met betrekking tot het thema fiscale integriteit

2. Inrichting Informatiepunt

Op 28 februari 2020 kreeg de Directie Particulieren van de Bestuursraad het verzoek om een Informatiepunt voor vragen van medewerkers Financiën in te richten. In hoog tempo zijn alle organisatorische maatregelen genomen die nodig waren om zo snel mogelijk een kwalitatief hoogstaand Informatiepunt op te zetten. Adviezen en hulp van deskundigen (zoals een telecomspecialist van Data Center Services) werden adequaat geleverd.

Het Informatiepunt, bestemd voor vragen over de aangifte IH 2019 (niet winst), werd ingericht bij de directie Particulieren op de locaties Amsterdam en Arnhem (aansluitend bij de behandeling van ambtenarenposten).

Op 9 maart werd het telefoonnummer van het Informatiepunt bekend gemaakt[1] en op 10 maart is het informatiepunt van start gegaan tot 1 mei 2020.

De betrokken medewerkers van de directie Particulieren die het informatiepunt gingen bemannen zijn vooraf voorzien van een werkinstructie, om zoveel mogelijk vragen snel en goed te kunnen beantwoorden.

3. Organisatie en werkwijze

Het Informatiepunt was telefonisch bereikbaar op dinsdag, woensdag en donderdag van 10-15 uur en zou in de lucht zijn tot 1 mei 2020 (laatste dag van de aangiftecampagne IH 2019). In verband met de coronamaatregelen en in het bijzonder de opdracht om vanaf 13 maart zoveel mogelijk thuis te werken, was er een wijziging in de organisatie nodig. Door technische beperkingen kon de telefoonring namelijk niet naar thuiswerkplekken worden doorgeleid. Daarom is met ingang van 20 maart gewerkt met een Informatiepunt-postbus[2]. Ambtenaren met vragen over hun aangifte konden vanaf dat moment per e-mail een verzoek doen om telefonisch contact met het Informatiepunt. Zij werden vervolgens zo snel mogelijk teruggebeld.

De bezetting van het Informatiepunt bestond uit een eerste lijn en een tweede lijn. De eerste lijn (9 medewerkers van de directie Particulieren zonder ambtenarenautorisatie) behandelde vragen die niet dossiergebonden waren. De tweede lijn (6 medewerkers van de directie Particulieren mét een ambtenarenautorisatie) kwam in beeld bij dossiergebonden vragen.

4. Inhoud vragen en bijzonderheden

In totaal zijn door de medewerkers van het Informatiepunt 239 vragen behandeld. Een klein deel van de vragen (53) werd doorgeleid naar de tweede lijn.

Behandelde vragen door medewerkers eerste lijn:

Zelf beantwoord	150
Doorgezet naar tweede lijn	53
Verwezen naar route formeel Vooroverleg	20
Verwezen naar HUBA	5
Verwezen naar Belastingtelefoon (vragen betroffen familieleden)	2
Verwezen naar leidinggevende (arbeidsrechtelijke vragen)	1
Verwezen naar overig (o.a. ondernemersaangifte)	8

[1] Zie bericht op Beeldkrant en Rijksportaal van 9 maart 2020 in bijlage.
[2] Zie bericht op Beeldkrant en Rijksportaal van 19 maart 2020 in bijlage.

Met betrekking tot de onderwerpen waarover de meeste vragen zijn gesteld, steekt één onderwerp met kop en schouders boven de rest uit: de eigenwoningregeling. Met name vragen over situaties rond aan-en verkoop van een woning, de bijleenregeling, aftrek van financieringskosten en de gevolgen van echtscheiding.

Top 5 van behandelde onderwerpen:

Eigenwoningregeling	77
Box 3 (erfenissen, verzekeringen e.a.)	20
Verzekeringen (kapitaal, leven, arbeidsongeschiktheid)	14
Looninkomsten e.d.	11
ROW (met name de kostenaftrek)	10

In de telefoongesprekken kwam regelmatig naar voren dat collega's bezorgd zijn om fouten te maken in hun belastingaangifte en bang zijn dat ze door hun werkgever gestraft worden als ze onverhoopt toch een fout maken.

Veel ambtenaren gaven aan dat ze erg blij waren dat ze bij het Informatiepunt terecht konden.

5. Terugblik, aandachts-en verbeterpunten

Aan de medewerkers van het Informatiepunt is na afloop gevraagd om feedback te geven over de organisatie en vorm van het Informatiepunt. De organisatie, inrichting en uitvoering zijn soepel verlopen (ook tijdens de corona-maatregelen).

De meeste medewerkers gaven aan dat ze de voorkeur hebben voor het werken met een Postbus. Het werkaanbod is dan efficiënter te organiseren dan bij een telefonische helpdesk en de beantwoording van de (vooral de wat meer ingewikkelde) vragen verloopt effectiever. Veel collega's die van de Postbus gebruik maakten, gaven per e-mail vooraf al een uitgebreide beschrijving van hun vraag (soms met bijvoeging van relevante stukken). Dit gaf de medewerker van het Informatiepunt vervolgens de mogelijkheid om de casus voorafgaand aan het telefoongesprek goed te bestuderen. Het leidde vaak tot kwalitatief betere (en kortere) telefoongesprekken.

Omdat de betreffende ambtenaren het antwoord op hun vraag vaak schriftelijk bevestigd wilden zien, is een gesignaleerd risico dat de grens met "formeel vooroverleg" (waar een aparte route voor bestaat) vager wordt.
Het op verzoek beoordelen van documenten kan ook lijken op een soort "aanslagregeling-vooraf", waar een helpdesk niet voor bedoeld is. Hier kleven vaktechnische risico's aan.

Ook is als feedback meegegeven dat wellicht volstaan had kunnen worden met uitsluitend een tweede lijn, bemand met medewerkers met een ambtenarenautorisatie (voor dossiergebonden vragen). De eerstelijnsvragen hadden regulier door de staande organisatie van de Belastingtelefoon afgedaan kunnen worden.

Ook werd opgemerkt dat het Informatiepunt in feite niets toevoegde op wat al bestond (maar wellicht onvoldoende bekend is): ambtenaren konden voor dossiergebonden vragen altijd al via de Belastingtelefoon een terugbelverzoek doen om in contact te komen met een ambtenarenpostenbehandelaar.

6. Conclusies en adviezen

De organisatie, inrichting en uitvoering zijn adequaat verlopen ondanks het korte tijdsbestek. Ook de aanpassing in verband met de coronamaatregelen is soepel verlopen en maakt bovendien een vergelijking van twee werkwijzen mogelijk; de werkwijze "Postbus met terugbelverzoek" werd ervaren als effectiever en efficiënter dan "het telefonisch informatiepunt".

Indien besloten wordt om volgend jaar een Informatiepunt in te richten, wordt geadviseerd om te kiezen voor de werkwijze met een postbus.

Vraagtekens kunnen gezet worden bij de toegevoegde waarde van de inzet van een eerste lijn; er zijn voor de niet-dossiergebonden vragen geen voordelen geconstateerd ten opzichte van het reguliere kanaal van de Belastingtelefoon.

Geadviseerd wordt om in de aangiftecampagne IH 2020 door middel van interne communicatie-uitingen aandacht te besteden aan de reguliere kanalen, die immers ook voor ambtenaren openstaan (bijvoorbeeld de BelastingTelefoon, Hulp bij Aangifte, etc.)

Het Informatiepunt lijkt te voorzien in een behoefte, gelet op de positieve reacties van collega's. Er lijkt een duidelijk verband te zijn tussen het verlangen naar zekerheid enerzijds en de recente onrust en angst voor arbeidsrechtelijk consequenties bij fouten in de aangifte anderzijds.

Geadviseerd wordt om zo snel mogelijk te voorzien in de behoefte van ambtenaren aan duidelijkheid van de werkgever met betrekking tot het thema fiscale integriteit.

Bijlagen:

1. Bericht op Beeldkrant en Rijksportaal van 9 maart 2020
2. Bericht op Beeldkrant en Rijksportaal van 19 maart 2020
3. Bestuurlijke detailinformatie